

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorum

VD16 B 5530

Qvaestio VII. Quomodo clauis, scopuli, panni, setæ, ferramenta & similia dura quandoque in corporibus hominum inueniantur, & qua ratione ingerantur aut eijciantur: An huiusmodi tribuenda maleficijs, & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

ductionem effectus: & si hæc in curationibus non inueniatur, necesse est effectus expectetur à Dæmone ex pacto. Hinc infero, vt plurimum remedia vetularum aut virorum, aut (quod magis detestandum) quandoq; sacerdotum, esse valde suspecta. Cùm enim sint indocti in medicina, & res naturales ignorent, contendunt non rarò sanare morbos grauissimos & inueteratos, de quibus medici, qui suam ætatem in studijs consumpserunt, desperant, & non rarò media adhibent huiusmodi homines superstitiosi, in quibus nulla est similitudo causæ & effectus.

QVAESTIO VII.

Quomodo clauis, scopuli, panni, setæ, ferramenta & similia dura quandoque in corporibus hominum inueniantur, & quæ ratione ingerantur aut eijciantur: An huiusmodi tribuenda maleficijs, & diabolice arti?

CIRCA hanc quæstionem difficilem diuersi diuersa sentiunt. Paulus Grillandus lib. 2. de Sortilegijs q. 3. numero 27. duas refert opiniones. Aliàs vidi, dicit, sæpè numero, quod maleficio infecti, vbi liberationis remedium vsurpârunt, frequenter ex ore eiuomerent, vel per secessum exonerarent acus, capil-

capillos, ferramenta, clauos, plumas, sulphur, lapides, & res demum tales, quas maleficio læsum vorare potuisse, erat impossibile: non solum integras, sed nec fractas, nec minutè in frustra concisas. Vnde quid mirandū videtur? Sed dic, vt quidem censuerunt, Sathanam ad maiorem hominum deceptionem facere dictas apparere species extraneas in resolutione facturæ, vt res miranda magis videatur. Quandoquidè inspiciuntur & cōsiderantur ea esse talis naturæ, formæ & qualitatis, vt impossibile fuerit talia potuisse ingredi in corpus maleficio læsi, per aliquam partem naturaliter: sed in rei veritate non sunt species naturales. Et quod hoc verum sit, hinc apparet: quia illa eijciuntur per vomitum, vel secessum, atq; ita inter materias illas liquidas apparent à principio, cum primum è corpore emittuntur: At si seruaueris illas materias biduum aut triduum, aut dies quinq; quemadmodum ego aliàs studiosè seruari feci, videbis omnia ea liquefacta penitus, & ipsarum formas perijsse totas. Quod si naturalia essent, protectò in sua priori forma remanerent, nec corrūperentur, maximè ferrum & lapides, propter eorū naturalem duritiem, vt manifestū est omnibus. Quidam alij dixerunt, dæmones, vt res miranda videatur, tunc temporis, quando maleficio affectus irritatur ad vomitū, vel ventris opus, velocissimè & inuisibiliter afferre ibi species illas,

illas, siue materias veras & naturales aliunde acceptas, & ostendere quasi in hominis corpore fuerint. Sed nota, licet Dæmon potentia sua naturali hoc quidem posset, & tam dextro modo illas inferere in vomitu & stercore maleficio agitati, vt nullus hominum aduerteret: Prior tamen opinio magis placet, apparentes tantum species, & non naturales esse: eò quod non diu durent, sed resoluantur breui tempore in liquores. Multa pertinentia ad hanc materiam adfert Ioannes VVierus lib. 4. de præstigijs Dæmonum, à cap. 2. per aliqua capita. Libelli Germanici auctor, qui ascribitur Domino Iacobo Baroni in Lichtenbergh, de præcipuis articulis maleficij, hanc rationem ingerendi huiusmodi materias ponit. Corporis pori Diaboli artificio extenduntur, & per eos inferuntur stramina, setæ, corium & acutæ similesque materiæ: deinde pori iterum occluduntur, & remanent materiæ in corpore occlusæ. Ostendit similitudine: Quemadmodum si quis manu in profundo aquæ lapidem ponat, lapide relicto manum attrahit, quomodo deuenit lapis nescitur. Eadem ratione naturali fulminis radius poros vaginæ transit, ferrumque liquefacit, relicta integra vagina. Simili modo contingit in hac illusione, quæ magis noxia stigmata & vulnera infert. Huius opinionis primus iuuentor videtur fuisse Paracelsus in lib.

lib. de occulta philosophia, qui vult veneficas & sagas alicui per poros cutis cineres, pilos, plumas, piscium spinas & similes res noxias, line cutis apertione, in corpus inferre, per easque continuos cruciatus concitari, nec posse eximi huiusmodi materias maleficas per vulnus, aut incisionem. Hic auctor de curatione talium ridicula & plena superstitione docet, quare omittenda sunt. Quidam, alij medici iudicant in rei veritate nihil esse huiusmodi effectus, sed tantum præstigias & technas Dæmonis. Cosmas Philiarachus Pistoriensis Canonicus, & Theologus Florentinus, in lib. de officio Sacerdotis in 2. part. lib. 3. cap. 8. in primo præcepto Decalogi, putat aliquando huiusmodi res esse tantum illusiones, vt videantur, quæ verè non sunt, vel quod Dæmon aëris condensatione & coloratione faciat apparere illa: aliquando verò esse realia. Nam diabolus inuisibiliter illa stomacho infert, & inde visibiliter educit, non obstante quod sint ita magna: quia potest ad libitum ea diuidere, & reunire, & vbi opus fuerit, actiua naturalia ad id applicare, & hoc tanta celeritate, vt oculus diuisionem & compositionem discernere non possit, sed iudicet ita magna emitti, & quod oculus decipiatur, & non possit ratione velocitatis motus percipere rem, vt est. Adducit ad hanc materiam dictus Doctor exemplum apud Surium tomo 3. ex vita S. Petri Archiepiscopi Tarantasijs.

rasi. In castro S. Symphoriani Lugdunensis
 Ecclesiæ, erat vir fidelis, & religiosorum of-
 ficiosus, sedulusq; susceptor, & ad suum hospi-
 tium vim faciendo, pertraxit Abbatē magnæ
 conuersationis, & opinionis. Illi erat filia, quæ
 opera mulieris maleficæ, per nequitiam inui-
 dæ socrus, languore tabescebat desperato, nec
 viri sui præsentiam, nec aspectus vllatenus to-
 lerabat: mater, vt Sathanas Sathanam eijceret fa-
 mosum quendā maleficū accersuit, qui arborum
 cortices contriuit, & pocula verbis & her-
 bis confecta dedit, & proprijs dentibus illius
 brachium momordit, quæ ab illo languore
 conualuit, sed interdū velut ex corde procedere
 acus sentiens, cruciabatur atrociter, donec
 per morsurā brachij, quā nulla cicatrix obdu-
 xerat, acus educeret vis occulta, plures in hunc
 modū, quam triginta, per temporū interualla
 prodierant: Pater lachrymis filiæ infirmitatem
 Abbati exposuit, & ab eo auxiliū petijt. Ducta
 ad præsentia Abbatis, eadē hora sentiens acum,
 mulier gemebunda deplorat. iam peruenerat
 ad foramen: solitus iam præcesserat cruor, iam
 cæperat apparere, & accedens vnus ex fratribus
 laicis eidem Abbati deseruiens cruentam extra-
 xit. Orat Abbas, & locum vulneris tangens, in
 virtute fidei pollicetur, nec ferrum vltra, nec
 chalybem exinde processurum: Factum est, sed
 mutata materia est, malitia nec dum prorsus
 extincta: cæperunt lignei fudes paruuli pro
 fetreis

ferreis acubus egredi, & non omnes eiusdem magnitudinis, & crassitudinis, sexdecim intra annum, & paucos menses, ex mulieris lingua prodierunt. Adfuit demum S. Petrus Archiepiscopus Tarantasis, cui diuinitus seruabatur tantum miraculi plenitudo. Offeritur mulier missarum solemniam celebranti, sicut præceperat vespera præcedenti: Eadem hora septimum decimum lignum ex muliebri carne egreditur, quod sub oculis omnium sacrista extraxit: confitentem mulierem absoluit, sacram ei dedit Eucharistiam, & ab omni deinceps cuiuscumque materie progressu iubet esse securam. Hæc ibi. Materia huius puncti semper mihi visa est difficilis: tum quia multi dicunt constanti testimonio se huiusmodi educta sæpius vidisse, per incisionem, aut etiam aliam educationem: communis autem sensum experientia non semper falsa est, tum quia via ingerendi huiusmodi in corpus sine dolore, & tactu, & signo res mirabilis quædam apparet, & cognitum nobis nature cursum effugere. Quid tamen mihi sentiendum videatur paucis resolvam.

Præmitto in primis ex Theologia & philosophia, naturaliter non esse possibile corporum penetrationem. Quare miraculum maximum fuit, quod Christus clausis ianuis ad discipulos venit, ut ex Euangel. lectione Ioan. 20. constat, prout docent S. Greg. in hom. 26. in Euang. S. August. tract. 121. in Ioanné. S. Thom. 3. part.

q. 28. art. 2. & alij alibi. Quare cùm Diaboli potestatem excedat miracula facere, concedendum non est, quod eius operatione fiat penetratio corporum. His præmissis, sit

Prima Conclusio. Non est à ratione alienum, quod quandoq̄, huiusmodi res non sint naturales, sed generentur ex mala humorum dispositione, ad modum rerum naturalium, & conservata resoluantur in materiam liquidam, ut Grillandus cum prima opinione sentit.

Secunda Conclusio. Aliquando etiam ex causis naturalibus in homine nascuntur dura, quæ torsiones, dolores, & acutas infirmitates generant.

PATET de calculo & alijs rebus. Ad quod propositum probandum, multa ex medicis adferuntur à Ioanne VViero lib. d. cap. 16. Quare non est boni Christiani, omnes acutas internas, & longas infirmitates referre ad maleficia.

Tertia Conclusio. Secunda opinio à Grillando recitata etiam aliquando vera esse possit.

QVIA Diabolus tantæ est subtilitatis & potentia, quod possit illudere sensibus
astutia

astantium, & veras res velocissimè afferre, & apponere, motis prius doloribus & torsionibus in corpore, & membro infecto, quasi latent intus res naturales.

Quarta Conclusio. Quod huiusmodi dura immittantur per extensionem pororum, & pori iterum immixtis huiusmodi rebus duris occludantur, imaginarium est, & à naturali ratione alienum.

QVIA pori ita sunt à natura constituti, ut præter tenuissimum liquorem & sudorem nulla solida substantia egredi valeat, nec patiantur sine cutis & carnis scissione tantam extensionem, ut tam crassæ, duræ & solidæ materiæ immittantur, ut omnibus ratione utentibus ad sensum patet. Quantum ad illa, quæ adferuntur pro similibus, dissimilia potius sunt. Aqua enim est liquida, & diuiditur in omnem loci differentiam, & ad immissionem alterius solidi corporis statim cedit, & educto tali corpore iterum coadunatur. At alia ratio est corporis humani solidi: diuisum sine sensu & dolore non coniungitur. De ictu fulminis etiam alia ratio est: Quia, ut Physici tradunt, eius est naturæ, quod durum lædat, nullo apparente signo in molli. Sic quandoq; experientia cognoscimus in hominibus fieri, ut carne integra manente exterius, ossibus & ner-

uis interius contractis & contritis, fulminis i-
ctus hominem lædat. Ad hoc facit quod Isido-
rus lib. 13. Ethymolog. Seneca lib. 5. & 6. natu-
ralium quæstionum, & Plinius lib. 2. hist. nat.
& alij tradunt, quod fulmen talis sit naturæ,
quod oculis & bursis in nullo læsis, sed inte-
gris manentibus, suo tactu conflatur & consu-
mit pecunias, aut gladium in vagina liquefa-
cit, vagina intacta. Non enim fulmen eodem
modo omnem materiam lædit. Quæ enim ob
duritiam ei resistunt, vt lapis, ferrum, æs, & si-
milia, vehementius & fortius dissipat & conte-
rit: teneris, mollibus & rarioribus parcit. Hinc
contingit, vt dictum est, quod quando homi-
nem lædit, nihil vulneris exterius apparet,
contritis interius ossibus.

*Quinta Conclusio. Existimo non esse
negandum, aliquando res huiusmodi duras
in partibus corporis, Dæmonis potentia &
maleficorum opera includi.*

QVIA multorum hominum diligenti ocu-
lari inspectione compertum est, similes
materias è corporibus excisas & remissas esse. In
eis autem, quæ multis ad sensum patent, om-
nia ad deceptionem referre, quando clara
sunt testimonia etiam Doctorum, infirmus est
intellectus. Quia multa sunt, & fiunt, & non
est dubium ea esse, quæ tamen rectè non pos-
sunt

sunt cognosci, vt August. lib. 21. de Ciuit. cap. 5. docet.

Sexta Conclusio. *A ratione alienum esse non puto, Dæmonem subtilitate sua scientia, & virtute potentie posse immittere homini profundissimum somnum, & medijs naturalibus efficacissima operationis adimere sensum doloris, vt scissione carnem diuidat, & huiusmodi materias duras imponat, & iterum breuissimo tempore curet alijs naturalibus fortissimisq; remedijs nobis incognitis.*

SIQV IDEM & medici vel chyrurgi naturalibus & soporiferis herbis nonnunquam immittunt soporem, ad remouendum dolorem, quando aliquod membrum abscindere volunt. Dæmonis autem peritia insignis est, & potentia eius maior, quàm ab homine intelligatur. Nemo existimet, quod sine causa mille artifex dicatur. Nec quis admiratione capiatur, quod nullum signum talis incisionis appareat. Cùm cicatrix relinquatur, aut ob imperitiam medici, aut ob medicinæ debilem & tardam operationem, quæ omnia Dæmon supplere potest. Quare videmus, quod ceteris paribus præstantior Chyrurgus perfectius curet, & minorem cicatricem relinquat.

Huic

Huic Conclusioni congrua exempla ponit Nicolaus Remigius lib. 2. cap. 4. Quædam Margareta Ienina adiunctis sibi socijs, cum proprium filium odisset, inuecta est nocte à Dæmone in illius ædes, quæ erant in Sarbringen, ubi dormientem prius tamen unguento illinitum ad altius dormiendum, aggressæ simul sunt: sed cum aliud fato aliquo impeditæ efficere non potuissent, testam humi repertam lateri filij, cui nomen erat Iaquilinus, facto prius vulnere, quod tamen momento coalesceret, inseruerunt: unde etiam post multorum mensium vexationem videntibus multis erupit. Sennel Armentaria, quæ Dusæ in oppido Lotharingiæ pridie Calend. Octob. Anno 1586. mortis supplicium pertulit, confessa est, se in summum pedem cuiusdam Philippi Pistoris os è veruecina coxa, inseruisse: cum prius admota piscis spina vulnus fecisset, quod deinde callo obductum, ingentes diuturnosque dolores eidem peperit, ut ab eodem pistore etiam postea compertum est.

Septima Conclusio. *Puto dissimilem imponēdi rationem esse eorum, quæ immittuntur in carnosam corporis substantiam, & aliorum, quæ ad intestina & stomachum transeunt.*

RATIO

RATIO diuerſitatis eſt. Quia orificium, arteria, guttur & alia organa ad naturæ conſeruationem ordinata, ita ſunt cõſtituta, quod non dilatentur, aut comprimantur, niſi ad naturales ſuos effectus: Sẽſum autem fugit, quod tam dura, ſolida & craſſa tranſeant tam anguſta foramina, ſine dolore perceptibili. Et ſi enim Dæmon ſua ſubtilitate corpus penetret, eiq; illabatur; non tamen poteſt mediantibus corporalibus rebus ita interius operari, ſicut exterius in carne, vbi facilius actiua paſſiuis coniunguntur. VVierus lib. 4. de præſtig. Demonum, cap. 9. vnum adfert exemplum ex Ioanne Langio, Illuſtriſſimorum Principum Palatinorum Rheni medico, lib. 1. Epift. 38. Quod contigit Anno Domini à Chriſti natiuitate 1539. in quodam Eiſtetenſis Epiſcopatus pago Fugelſtal. In hoc pago Vlricus Neuſſer agricola, cùm crudelibus dolorum tormentis circa alterum hypochondrium conficeretur, ſubitò clauum ferreum ſub illæſa cute manu apprehendit, quem Chirurgus illuc balneator nouacula exciderat: nec tamen ceſſarunt dolores, ſed indies magis in crudeſcebant. Quapropter cùm nec aliud doloris remedium fore miſer, quàm mortem ſuſpicaretur, arrepto cultello, ſibi guttur abſcidit. Itaq; dum tertio die ad ſepulchrum mortuus efferretur, aderant tum Eucharius Roſenbader ex VVieſenburg, Noricorum oppido, ac Ioannes ab

ab Ettenstet balneator, qui astante magna hominum frequentia, de mortui agricolæ ventriculum inciderunt, in quo lignum teres & oblongum, quatuor ex chalybe cultros, partim acutos, partim instar ferræ dentatos, ac duo ferramenta aspera repererunt, quorum singula spitami longitudinem excedebant: aderat & capillorum instar globi inuolucrum. Sed quid potissimum hîc admiraberis? an quomodo tot & tanta ferramenta in ventriculi cavitare contineri potuerint: an qua arte sint ingesta? certà non alia, quàm Dæmonis astu & dolo. Hæc dictus auctor.

QVAESTIO VIII.

Quomodo malefici aut sages nocte ædes maleficiandi ingredi possunt, sine strepitu & rumore, ita ut non deprehendantur?

CONFESSIOIBVS maleficorum & sagerum didicimus, quod non rarò de nocte ædes intrant, infantes rapiunt, aut homines dormientes veneficijs inficiunt. Quæritur ergo qua ratione ita cautè ædes & cubicula clausa intrare valeant? Tractat aliquid de hac quæstione Grilland. lib. 2. de Sortilegijs q. 8.

Hîc in memoriam reuocandum est, quod in superiori tractatu insinuatum, de custodia & ducatu Angelorum. Sicut enim bonus
Ange